

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta: Sonia Michailidou

Téma bakalářské práce: Domovy řeckých dětí v severních Čechách

Přiznám se, že jsem bakalářskou práci studentky Michailidou četl s velkým zaujetím, neboť je to první bakalářská práce s problematikou řecké emigrace, která mi byla nabízena k posouzení. Existence nepříliš početné řecké komunity v České republice je již dost prozkoumaným tématem. Dokonce bych řekl, že otázka řecké emigrace je v českém univerzitním prostředí mnohem intenzivněji prozkoumána než v jakékoliv jiné zemi bývalého socialistického bloku, ba dokonce i v tom samotném Řecku. Mezi tabuizovanými tématy současné řecké historiografií patří pořad otázka tzv. „pedomazoma“ versus „pedososimo“, neboli „násilný odvod řeckých dětí v době občanské války“, jak tvrdí pravicová řecká historiografie, versus „záchrana dětí od monarchofašistů“, jak namítá levicová historiografie. Jinými slovy je to úzce související téma s tím, který zkoumá předkládána bakalářská práce.

Pramennou základnu pro prozkoumání otázky řecké emigrace v ČR tvoří rozsáhlé archivní fondy ústředního výboru KSČ, které se nacházejí v pražském Národním archivu a také v Archivu Československého červeného kříže. Tyto materiály jsou tak rozsáhlé a nepřehledné, že je lidsky nemožné, aby jediný badatel prostudoval všechny dostupné fondy. Téměř zcela neznámou oblastí zůstávají dodnes pro badatele české okresní archivy, zejména v oblastech s početnou přítomností řeckých emigrantů (Jeseník, Krnov, Trutnov, Brno, Liberec). Avšak ani dochované archivní materiály neposkytují „hotové odpovědi“ a jejich pochopení vyžaduje důkladnou analýzu pramenů s využitím dostupné odborné literatury. Ta nás uvádí do širších souvislostí a s její pomocí se můžeme dobrat k obecnějším poznatkům. Z tohoto důvodu považuji za velmi chvályhodné odhodlání studentky Michailidou neomezit jen na přežvýkání existující sekundární literatury ale poprat se s primárními materiály okresního archivu v Litoměřicích.

Zatímco celkový rozsah bakalářské práce odpovídá stanoveným cílům, její dělení do 15 kapitol s řadou dalších podkapitol spíše unavuje a dezorientuje čtenáře. Slabší je pak práce autorky s odbornou literaturou. V první části práce jsou vysvětleny příčiny občanské války v Řecku a samotná dětská emigrace. Tam kde autorka drží linii nebo přímo cituje z *Dějin Řecka* či z monografie P. Hradečného, text plyne bez problémů. Jakmile však dojde k nutným zkrácením (např. průběh řecko-italské války nebo průběh občanské války) dochází k nepřesným nebo zjednodušujícím formulacím,

kterým chybí suverenita a preciznost, kterou by někdo očekával od absolventky obecných dějin FF UK, navíc řeckého původu.

V druhé části bakalářské práce autorka prostřednictvím sekundární dostupné literatury v češtině, líčí příchod dětských emigrantů do Československa, vývojová stadia dětské emigrace, život v dětských domovech jakož i složitou otázku jejich vzdělávání. V této části výklad autorky je přehledný, podařilo se jí zachovat jistý odstup a dokázala se vyhnout sentimentálního vyprávění.

Nejhodnotnější přínos bych očekával v poslední části bakalářské práce, ve které autorka čerpá především z archivních materiálů. Autorka z neznámých důvodů se omezila pouze na dětské domovy v Libereckém regionu, což by se mělo objevit také na název bakalářské práce, protože domovů s řeckými chovanci v Severních Čechách bylo mnohem víc než jen prozkoumaných pět. Jako člověk, který strávil několik let v archivním prostředí, musím konstatovat, že nabízené archivní materiály, především způsob jejich třídění a nekritického hodnocení mě trochu zklamal. Chybí mi srovnání s předchozími poznatky sekundární literatury, s autobiografickými knihami (L. Papadopoulos) ba dokonce i srovnání se zkušenostmi vlastního dědečka autorky, chovance zmíněných dětských domovů. I tak však nabízené archivní materiály nejsou bezcenné. Navíc kolikrát takové množství nedatovaných či neúplných materiálů dokáže ztížit i život zkušených badatelů...

Proto v závěru autorku chci jednoznačně pochválit: za to, že otevřeně se přizná, že k výběru tématu přivedly osobní důvody, touha k poznání jedné životní etapy svého dědečka, vlastní rodiny. Nad rámec hodnocené práce chci také studentku pochválit za obrovský pokrok, který prokázala s prací s řeckým jazykem (zatímco teď mluví plyně řecky, před dvěma léty sotva dokázala dát dohromady tři řecká slova). Očekával bych, že slečna Michailidou v budoucnu využije tuto výhodu k pokračování v započaté práci a v prohloubení vlastních znalostí ohledně řecké emigrace.

Z výše uvedených důvodů navrhuji hodnotit bakalářskou práci studentky Michailidou známkou „**velmi dobře**“ a zároveň, pokud průběh státní bakalářské zkoušky to dovolí, přál bych ji položit následující dvě otázky:

1. Jak hodnotí příběh řeckých emigrantů z hlediska jejich integrace do české majoritní společnosti?
2. Jestli jako rodilá Řekyně pociťuje změnu postoje ze strany české společnosti vůči ní v souvislosti s probíhající krizí v Řecku a s ní spojenou publicitou?

V Praze, 4. června 2014

PhDr. Konstantinos Tsivos, Ph.D.